

حاج مالک

خاطرات شفاهی غلامرضا مالکی

از فرماندهان مهندسی لشکر ۱۷ علی بن ابی طالب (ع)

مجید مالکی

تحقیق

محمدعلی نظیری

تدوین

راهیار

نشر

حاج غلامرضا مالکی در بسیاری از عملیات‌های دفاع مقدس از جمله رمضان، محرم، بدر، خبیر و مرصاد حضور داشته است و در عملیات خبیر به عنوان فرمانده مهندسی لشکر ۱۷ علی بن ابی طالب در منطقه بود و با شهید مهدی زین‌الدین همکاری می‌کرد. «حاج مالک» همچنین مسئول «دفتر طرح و تحقیقات» سپاه بود تا نیازهای مهندسی جنگ را از ظرفیت‌های صنایع اراک تأمین کند. تویوتا شی‌دار، کانال نهرکن و... حاصل آن دوران است...

دکل‌های دیدبانی متحرک

برای مقابله با دیده‌بانی و رصد آنها هم باید متقابلاً تجهیزات دیده‌بانی درست می‌کردیم. دیده‌بانی چشم و چراغ هر تشکیلات نظامی در منطقه بود. دیده‌بانی که خوب کار می‌کرد می‌توانست با آتش توپخانه دشمن راز هم بپاشاند تا نتواند پاتک بزند. دیده‌بان‌های ماجای درستی نداشتند و برای دیده‌بانی روی خاکریز یا درخت می‌رفتند. مدتی بعد دکل‌های دیده‌بانی معمولی در منطقه قرار گرفت؛ اما دشمن همه را شناسایی می‌کرد و سریع می‌زد. پس صرف یک دکل دیده‌بانی نمی‌توانست مشکل را حل کند و باید تدابیر دیگری می‌اندیشیدیم. برای این کار به دکل متحرک نیاز بود تا دیده‌بان هر اندازه‌ای که می‌خواهد بالا برود و هر موقع هم که می‌آید پایین جایش را عوض کند تا نتوانند او را بزنند. برای این پروژه پنج تا لوله شش‌متری انتخاب کردیم تا برود داخل همدیگر، دقیقاً مثل آنتن ماشین. زنبیلی هم بالایش گذاشتیم تا دیده‌بان داخلش قرار بگیرد. برای حرکت لوله‌های داخل هم به موتور وینچ و سیم‌بکسل نیاز بود. با تحقیقاتی که کردم فهمیدم در ملایر سیم‌بکسل تولید می‌شود. سیم‌بکسل را تهیه کردیم و به موتور وینچ وصل کردیم. طرز کارش هم به این صورت بود که دیده‌بان داخل دکل قرار می‌گرفت و با استفاده از کلمه متصل به موتور وینچ، ارتفاع لازم را تنظیم می‌کرد. به محض اینکه کار دیده‌بان تمام می‌شد، ارتفاع دکل را به اندازه اولیه درمی‌آورد و بعد، از دکل پایین می‌آمد. دکل جابه‌جا می‌شد و دیده‌بان می‌توانست در مکان دیگری کار دیده‌بانی را انجام دهد. این لوله چون گرد ساخته شده بود خاصیت آبرودینامیکی داشت و گلوله به آسانی رویش اثر نمی‌کرد. در بادهای شدید هم مقاوم بود.

